ชื่อเรื่อง แนวคิดและประดิษฐการระบำศรีเทพ

ผู้ศึกษาค้นคว้า นายเศกสรร แสงจินดาวงศ์เมือง

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์แก้วกร เมืองแก้ว

ประเภทสารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม.สาขาวิทยาการดนตรีและนาฦศิลป์

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556

คำสำคัญ นาฏยประดิษฐ์ นาฏยลักษณ์ ระบำศรีเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวคิดในการสร้างสรรค์ นาฏยประดิษฐ์ องค์ประกอบของการแสดงระบำศรีเทพ ตลอดจนบันทึกท่ารำระบำศรีเทพเป็นลาย ลักษณ์อักษร โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา การสัมภาษณ์ การสังเกต รับถ่ายทอดท่ารำจาก ครู อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ระบำศรีเทพ เป็นระบำที่คิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2533 โดยนายชลอ นุเทศ นางปิลันธนา สงวนบุญญพงษ์ นางสาวกิ่งกาญจน์ มั่นคงดี อาจารย์ประจำภาควิชา นาฏศิลป์ วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ และนักศึกษาวิชาเอกนาฏศิลป์ รุ่นที่ 2 โดยนำหลักฐานทั้งทางด้าน ท่ารำ เครื่องแต่งกาย มาจากเทวรูปปูนปั้น และลวดลายต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่บนโบราณสถาน โบราณวัตถุ ณ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิดในการสร้างสรรค์ นาฏยประดิษฐ์ ชุดระบำศรีเทพ ศึกษาองค์ประกอบของการแสดง ในด้านท่ารำ กระบวนท่ารำ เครื่องดนตรีและท่วงทำนองเพลง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง และบันทึกท่ารำตามตาราง แนวคิดของรองศาสตราจารย์ประทีป นักปี่ เพื่อเป็นแบบอย่างในการเผยแพร่ต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ระบำศรีเทพ สร้างขึ้นจากหลักฐานทางโบราณวัตถุ และโบราณสถาน ในอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ หลักฐานทางประติมากรรม ยุคขอมโบราณ อินเดียโบราณ และ สมัยทวาราวดี และได้ศึกษาท่ารำในตำรานาฏยศาสตร์ และได้นำท่ารำบางท่ามาใช้ในรูปแบบของ นาฏศิลป์ไทย ทำนองเพลงที่ประดิษฐ์ขึ้น โดยใช้เพลง ขอมดำเนิน นายช่วงวิทย์ เทียนศรี อาจารย์ ประจำภาควิชาดนตรี วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ เป็นผู้นำทำนองอัตราชั้นเดียวมาขยายจังหวะสองชั้น โดยใช้วงปี่พาทย์ไม้นวมสำหรับประกอบการแสดง

Title Concepts and Invention of the Thai Classical Dance "Rabum-Srithep"

Authors Seksan Saengchindawongmuang

Adviser Assistant Professor Keowkorn Muangkeow

Academic Paper Independent Study,

Degree M.A (Music and Dance Studies)

Naresuan University, 2013

Keywords Dance invention, Dance appearance, Rabum-Srithep

ABSTRACT

The purposes of this independent study were to study the original concepts and the elements of Thai classical dance "Rabum-Srithep", and to record the dance appearances in written format. This was conducted through reviews of document and textbook, interviews, observation and practices dancing from teachers and specialists of "Rabum-Srithep". "Rabum-Srithep" was newly invented since 1990 by students and staff from Petchabun Teachers College. A group of lecturers in the Department of Dramatic Art included Mr.Chalow Nuthet, Mrs.Pilantana Sanguanboonyaphong, and Miss Khingkhan Munkhogdee, and a group of 2nd generation students majoring in Classical Thai Dance. Evidences for the study were taken from dance appearances and dancer costumes, of angels in stucco and patterns appeared on an archaeological site in the Srithep Historical Park in Phetchabun Province.

The purpose of the research. To study the history The concept of creative Dance invention. The Srithep dancing. Elements of the show, the Dance postures Dance postures process instruments and melodies. Costume Opportunity to show. And Dance postures on the table the idea of the associate professor, Phateep Nakpee. A model to follow.

As for the concept of originality, "Rabum-Srithep" was invented from artifacts and archaeological evidences in the Srithep Historcal Park such as sculptures from the Khmer Empire, ancient India, and Dvaravati Period. And has studied dancing in Dance Arts textbooks These artifacts were brought to invent dance appearances in the "Rabum-Srithep". Additionally, the melody for the dance was re-invented from the Khomdamnern song, a Khmer-Thai lyrical accent. The original song of one layer was expanded to two layers into a festive-feeling music for fun, and placed the melody by Mr.Choungwit Teansri, lecturer in the Department of Music, Phetchabun Teachers College. The Thai classical band employed for the dance of "Rabum-Srithep" was Pi Paat dual band with benignity.